

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
(สทงร.)

รายงานวิเคราะห์ เรื่อง กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

เรื่อง	กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
ฉบับที่	15/2565
จัดพิมพ์ครั้งที่	1/2565
จำนวนหน้า	48 หน้า
จำนวนพิมพ์	50 เล่ม
จัดทำโดย	สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ที่ปรึกษา	นายนพรัตน์ ทวี ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
คณะผู้จัดทำ	นางสาวนฤมล แก้วสุก นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ
กลั่นกรองโดย	คณะกรรมการอ่านและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารวิชาการ สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา
พิมพ์ที่	สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 0-2242-5900 ต่อ 7420

แบบสำรวจความคิดเห็นต่อเอกสารวิชาการ
สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (PBO)

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

คำนำ

การศึกษาเรื่อง “กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” เล่มนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจาก แนวคิด นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รายงานประจำปี และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค ของกองทุน ฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญฯ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

สำนักงานประมาณของวุฒิสภา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกวุฒิสภาเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้ง บุคคลในวงงานวุฒิสภา และบุคคลที่สนใจทั่วไป

นฤมล แก้วสุก

มิถุนายน 2565

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 วิธีการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4

ส่วนที่ 2 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2.1 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์.....	5
2.2 การดำเนินการของกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์.....	18
2.3 ผลการดำเนินงานของกองทุน.....	21

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ

3.1 ผลการศึกษา	26
3.2 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	32

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสื่อเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งมีการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อที่มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งที่ได้มีการกลั่นกรองและมิได้มีการกลั่นกรอง ก่อนที่จะเผยแพร่ เช่น ข่าว หนังสือ เกมโชว์ หนังสือ E-book เอกสาร บทความ สื่อการสอน เว็บไซต์ Facebook อินโฟกราฟิก Mobile Application เป็นต้น จึงอาจทำให้ผู้บริโภคสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชนที่บริโภคสื่อเป็นหลักอาจยังไม่รู้เท่าทันสื่อบางประเภท อาจสร้างการบิดเบือนการรับรู้และเข้าใจได้ เนื่องจากสื่อดิจิทัลเข้ามา มีบทบาทในการขับเคลื่อนสังคมเพิ่มมากขึ้นในทุกมิติ สื่อทุกแขนงต่างก็จำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างฉับพลัน ต่อเนื่อง และยังมีที่สิ้นสุด ในยุคสมัยของสื่อดิจิทัล นอกจากนี้ จะถือเป็นความท้าทายของผู้ผลิตสื่อในการรักษาสมดุลระหว่างความต้องการของผู้บริโภคกับหลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพให้มีความเหมาะสม

ในปี 2563-2564 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในช่วงเวลาที่มีการแพร่ระบาดของโควิด - 19 รัฐบาลได้ออกมาตรการ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” ส่งผลให้กิจวัตรประจำวัน อาทิ การเดินทางไปทำงาน การศึกษาเล่าเรียน การพบปะสังสรรค์ การไปรับประทานอาหารนอกบ้าน การออกไปซื้อสินค้าตามห้างสรรพสินค้า ฯลฯ ถูกปรับเปลี่ยนไปดำเนินการบนแพลตฟอร์มออนไลน์ และกลายเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) โดยปริยาย แม้สถานการณ์โรคระบาดจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในหลายภาคส่วน แต่หากมองในมุมกลับ จะพบว่าวิกฤตครั้งนี้ ก็นับเป็นโอกาสสำหรับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ตลอดจนผู้ผลิตเนื้อหาสื่อต่าง ๆ ที่จะเติบโตและพัฒนาต่อยอดให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรม ซึ่งนอกจากจะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและกระตุ้นเศรษฐกิจแล้ว ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้การเว้นระยะห่างทางสังคมเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ด้วยในปัจจุบันสื่อต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมากขึ้น สื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนมีจำนวนน้อย การผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีข้อจำกัดหลายประการทั้งไม่เป็นที่นิยมของผู้ผลิตและผู้สนับสนุนการผลิตสื่อ ทำให้ขาดเงินทุนในการผลิตและการเผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการผลิต การพัฒนาและการเผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดีของเด็ก

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

และเยาวชน ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสื่อ ในปี 2558 รัฐบาลจึงเห็นสมควรจัดตั้งกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการดำเนินการดังกล่าว

“กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” ได้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์ เพื่อรณรงค์ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตสื่อ การส่งเสริมให้เกิดการรู้เท่าทันเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยพัฒนาความรู้และนวัตกรรมด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตลอดจนการส่งเสริมให้มีสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ควบคุมดูแลกองทุนให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 5 และรวมถึง กำหนดนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ออกประกาศกำหนดลักษณะของสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและสร้างทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังสื่อ กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งภาคเอกชน ในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุน ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เป็นต้น

รัฐบาลมอบหมายให้กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เป็นหน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนให้มีสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นกลไกการสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน โดยเฉพาะภูมิคุ้มกันต่อการเปิดรับและส่งต่อสื่อและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในภาวะวิกฤติ เช่น การสนับสนุนให้มีช่องทางที่เผยแพร่ข่าวสารที่น่าเชื่อถือ สามารถตรวจสอบที่มาได้ และเพื่อให้ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่หรือ New Normal

การดำเนินงานของกองทุนภายหลังจากที่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ได้เริ่มมีการดำเนินการ โดยมีรายได้หลักจาก 1) เงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) 2) เงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ และ 3) เงินรายได้อื่น ๆ โดยเริ่มให้การสนับสนุนทุนเพื่อส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตั้งแต่ ปี 2560 เป็นต้นมา และจากการศึกษาผลการดำเนินงานจากรายงาน

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ประจำปี 2563 พบว่าโครงสร้างการบริหารงานยังมีความซ้ำซ้อน มีภาระงบประมาณสูง ปัญหาในกระบวนการบริหารการสนับสนุนทุน มีความซ้ำซ้อนหลายขั้นตอน ทำให้การสนับสนุนในแต่ละปีมีความล่าช้า และพบว่าผู้ผลิตสื่อบางส่วนไม่ให้ความสนใจในการเสนอขอรับการสนับสนุน เนื่องจากระเบียบ ข้อบังคับ และกระบวนการพิจารณาที่อิงระบบราชการค่อนข้างมาก รวมทั้งปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ทางผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ปัญหาและอุปสรรคของบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การหามาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ จากการใช้จ่ายเงินกองทุนได้อย่างชัดเจน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
2. เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการบริหารกองทุน
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

1.4 วิธีการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ คู่มือ กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ และเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินงานใช้งบประมาณในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกองทุน การจัดสรรให้แก่ภาคีเครือข่ายเพื่อดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) เพื่อทราบถึง ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกองทุนฯ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนแก่สมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงวัฒนธรรม โดยเฉพาะการกำกับ ตรวจสอบ และสนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีการผลิตสื่อปลอดภัยและ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคม เกิดการรับรู้ข่าวสารจากผู้ผลิตสื่อที่ปลอดภัยถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

“สื่อ” หมายความว่า สิ่งที่ทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร เครื่องหมาย ภาพ หรือเสียง ไม่ว่าจะจัดทำในรูปแบบของเอกสาร สิ่งพิมพ์ ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ ทัศนศิลป์ การแสดง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ในระบบคอมพิวเตอร์ หรือได้จัดทำในรูปแบบอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” หมายความว่า สื่อที่มีเนื้อหาส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและความมั่นคง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและสังคม รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามัคคีและสามารถใช้ชีวิตในสังคมที่มีความหลากหลายได้อย่างเป็นสุข

ในปัจจุบันเป็นโลกแห่งการสื่อสารที่มีเทคโนโลยีที่ล้ำหน้าและทันสมัย ทำให้การส่งต่อของข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าถึงคนในสังคมได้ทุกระดับภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่หลากหลาย ทำให้สามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างทั่วถึงจากทั่วทุกมุมโลก

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด การเรียนรู้ของคนเริ่มเปลี่ยนไป สังคมต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของเทคโนโลยี สื่อจึงกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ใหม่ ซึ่งดึงดูดทั้งกลุ่มเด็ก เยาวชน และมีผลให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาไปในการใช้สื่อมากขึ้น และพบว่า เด็กและเยาวชนยังขาดการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสังคมได้ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงมุ่งเน้นในการพัฒนานวัตกรรมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาและรูปแบบรายการที่มีคุณภาพ ดังนั้น ในระยะแรกจึงมีการประกาศใช้ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. 2551” ขึ้นมา เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินงานด้านพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพ ซึ่งขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ โดยมีการเคลื่อนนโยบายจนเกิดภาคีเครือข่าย เด็ก เยาวชน และภาคประชาชน ครอบคลุมทั่วประเทศ ต่อมาเพื่อให้การดำเนินงานถูกขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมนั้น จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ขึ้นมา โดยมีกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อน

2.1 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ในการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์มีกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้ (มาตรา 59) รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก รวมถึง (มาตรา 60) รัฐต้องจัดให้มีองค์กรของรัฐที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อรับผิดชอบและกำกับ การดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ ในการนี้ องค์กรดังกล่าวต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรมหรือสร้างภาระแก่ผู้บริโภคเกินความจำเป็น ป้องกันมิให้คลื่นความถี่รบกวนกัน รวมถึงตลอดทั้งป้องกันการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้หรือปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลหรือข่าวสารที่

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ถูกต้องตามความเป็นจริงของประชาชน และป้องกันมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประชาชนทั่วไป รวมตลอดทั้งการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

นอกเหนือจาก การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบและกำกับ การดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ (มาตรา 61) รัฐยังต้องมีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็น ธรรมในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

2) พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558

ในพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ประกอบด้วยกฎหมายหลายมาตราที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของกองทุนฯ อาทิ มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับ “สื่อ” เอาไว้ว่า สิ่งที่ทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร เครื่องหมาย ภาพ หรือเสียง ไม่ว่าจะได้ จัดทำในรูปของเอกสาร สิ่งพิมพ์ ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ การแสดง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ในระบบคอมพิวเตอร์ หรือได้จัดทำในรูปแบบอื่นใดตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ส่วน “สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” คือ สื่อที่มีเนื้อหาส่งเสริมศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและ ความมั่นคง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและสังคม รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามัคคีและสามารถใช้ชีวิต ในสังคมที่มีความหลากหลายได้อย่างเป็นสุข

ในส่วนของ มาตรา 5 ได้กำหนดถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน โดยใช้ชื่อว่า “กองทุนพัฒนาสื่อ ปลอดภัยสร้างสรรค์” มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. รณรงค์ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็ก เยาวชนและครอบครัวมีทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ ฝ้า ระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ และสามารถใช้อสื่อในการพัฒนาตนเองชุมชนและสังคม
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์
5. ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย อบรม พัฒนาองค์ความรู้และการสร้างนวัตกรรมด้านสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

6. ส่งเสริมบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

7. ดำเนินการและส่งเสริมให้มีสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

การที่จะให้กองทุนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่จะต้องได้รับเงินทุนสนับสนุนในการดำเนินงาน เงินและทรัพย์สินต่าง ๆ ของกองทุนที่ได้รับนั้นมาจากหลายส่วน ซึ่งถูกบัญญัติไว้ตาม **มาตรา 6** ที่ว่า ให้กองทุนได้รับเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งสอดคล้องกับ (**มาตรา 11**) ที่ได้กำหนดอย่างชัดเจนว่า ให้มีการจัดสรรเงินของกองทุนวิจัย และพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้แก่กองทุนเป็นประจำทุกปีและเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานของกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ทรัพย์สินอื่น ๆ ของกองทุนยังมีเงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้ละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา 12 เงินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ รายได้ค่าตอบแทนจากการดำเนินกิจการ เงินที่ผู้บริจาคมอบให้ รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากผลประโยชน์ของกองทุน

ในส่วนของ อำนาจของกองทุนฯ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ได้ถูกกำหนดเอาไว้ว่า (**มาตรา 9**) กองทุนสามารถถือกรรมสิทธิ์ครอบครองทรัพย์สิน และมีสิทธิ์ในการก่อตั้งสิทธิ หรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร รวมทั้ง การหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน นอกจากนี้ ในพรบ.ฯ ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ เอาไว้ (**มาตรา 21**) เช่น การกำหนดนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ การออกประกาศ การออกมาตรการ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การออกหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รวมทั้ง การให้อำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการต่าง ๆ ขึ้นมา

นอกจากนี้ ภายในกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ได้มีการจัดตั้ง “สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” ซึ่งเป็นหน่วยงานที่คอยขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนฯ โดยมีอำนาจหน้าที่ (**มาตรา 25**) ดังต่อไปนี้

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และคณะอนุกรรมการตามมาตรา 21(3)
2. เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุน รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินการของกองทุนต่อคณะกรรมการ
3. ให้คำแนะนำแก่ผู้ผลิตสื่อในการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
4. จัดทำบัญชีและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุน
5. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และคณะอนุกรรมการตามมาตรา 21(3) มอบหมาย

3) พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

พระราชบัญญัติดังกล่าว มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เช่น ตามมาตรา 27(20) ได้กำหนดให้ กสทช. อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสทช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุน กทปส. (มาตรา 52) นอกจากนี้ ยังได้ให้อำนาจ กสทช. ในเรื่อง (มาตรา 27(21)) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเสนอตามมาตรา 55

นอกจากนี้ ตาม หมวด 4 มาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงาน กสทช. เรียกว่า “กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ” หรือ กทปส. ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ใน ข้อ (5) ที่ระบุให้ กทปส. สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์โดยจัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของ กองทุน กทปส. ที่ต้องสนับสนุนการจัดสรรเงินให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ คณะกรรมการบริหารกองทุน กทปส.(มาตรา 55) มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกองทุน และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 52 ต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่ กสทช. มีความเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการบริหารกองทุน กสทช. ต้องให้เหตุผลประกอบการพิจารณาไว้ด้วย

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

4) ประกาศคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เรื่อง กำหนดลักษณะของสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ พ.ศ. 2561

ตามพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ในมาตรา 21(2) ที่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการกองทุนฯ ออกประกาศกำหนดลักษณะของสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์จึงได้กำหนดลักษณะของสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ไว้ ดังต่อไปนี้

1. สื่อที่มีเนื้อหาขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมอันดีของสังคม หรือส่งผลกระทบต่อทางลบต่อจิตใจ หรือสุขภาพของประชาชน ครอบครัว ชุมชน และสังคมอย่างร้ายแรง
2. สื่อที่มีเนื้อหาก่อให้เกิดความแตกแยก ยั่วยุ และสร้างความเกลียดชังต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบร้ายแรง ไม่ว่าจะผ่านทางร่างกายหรือจิตใจ
3. สื่อที่มีเนื้อหาส่งเสริมการละเมิดสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
4. สื่อที่มีเนื้อหาขัดต่อกฎหมาย
5. สื่อที่มีเนื้อหาขัดต่อหลักจรรยาบรรณสื่อ หรือแนวปฏิบัติของวิชาชีพสื่ออื่น ๆ

5) ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 1- 7)

ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีทั้งสิ้น 7 ฉบับ ดังนี้

1. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560
2. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561
3. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561
4. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561
5. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563
6. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

7. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564

ทั้งนี้ ข้อบังคับทั้ง 7 ฉบับนี้มีสาระสำคัญว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรเงินให้กับ กิจกรรม โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ให้กับผู้รับทุน ผู้ศึกษาได้ระบุข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นข้อบังคับหลักที่ใช้ในการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 5 หมวด ดังนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

“คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ทำหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลงโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนให้สอดคล้องกับภารกิจของกองทุน

“คณะอนุกรรมการพัฒนาโครงการ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ และประสบการณ์ด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ทำหน้าที่ปรับปรุง แก้ไข ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ขอรับการสนับสนุน เพื่อให้โครงการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

“ผู้ขอรับการสนับสนุน” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ ซึ่งขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งประกอบด้วยผู้บรรลุนิติภาวะจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ที่มีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่อาศัยประจำอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น ร่วมกันดำเนินการในลักษณะเป็นองค์กร ซึ่งมี

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ และไม่แสวงหากำไร รวมทั้งมีการดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

“องค์กรเอกชน” หมายความว่า สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จดทะเบียน เป็นนิติบุคคล หรือเป็นส่วนงานหรือโครงการในองค์กรนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรม ที่เป็นสาธารณประโยชน์ และไม่แสวงหากำไร รวมทั้งมีการดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงาน ด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

ข้อ 4 ให้ประธานกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด 1 ผู้ขอรับการสนับสนุน

ข้อ 5 ผู้ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนมี 3 ประเภท ได้แก่

- 1) บุคคลธรรมดา
- 2) นิติบุคคล
- 3) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน หรือองค์กรสาธารณประโยชน์

ข้อ 6 ผู้ขอรับการสนับสนุนประเภทบุคคลธรรมดาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

ก. คุณสมบัติ

- 1) มีสัญชาติไทย หรือไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ประจำในประเทศไทยและมีผู้รับรอง ซึ่งเป็นข้าราชการหรือพนักงานในหน่วยงานของรัฐที่ดำรงตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการหรือเทียบเท่า
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่กรณีตามข้อ 9

ข. ลักษณะต้องห้าม

- 1) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 2) อยู่ในระหว่างถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- 3) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- 4) เป็นกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ อนุกรรมการกองทุน ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของ

สำนักงาน

ข้อ 7 ผู้ขอรับการสนับสนุนประเภทนิติบุคคล ได้แก่

1) มูลนิธิ สมาคม หรือนิติบุคคลอื่น ๆ ที่จดทะเบียนในประเทศไทย และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานด้านการผลิตและพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2) สถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

3) ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ข้อ 8 ผู้ขอรับการสนับสนุนซึ่งเป็นองค์กรชุมชน องค์กรเอกชน หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานด้านผลิตและพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ข้อ 9 ในกรณีผู้ขอรับการสนับสนุนอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ซึ่งคือนักเรียน หรือนักศึกษา ในสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวิชาหรือคณะในสถานศึกษานั้น ให้แสดงความจำนงต่อสถานศึกษาของตน เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนต่อไป

ข้อ 10 ผู้ขอรับการสนับสนุนตามข้อ 7 (1) และข้อ 8 จะต้องไม่มีผู้ที่เป็นกรรมการกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน อนุกรรมการบริหารกองทุน ที่ปรึกษา หรืออนุกรรมการ ตามมาตรา 21 (13) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้าง ของสำนักงาน

หมวด 2 ลักษณะของโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุน

ข้อ 11 โครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน ต้องเป็นโครงการหรือ กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 และจะต้องเป็นโครงการหรือกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

1) โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตหรือการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ที่สอดคล้องกับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการผลิตหรือพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ที่คณะกรรมการกำหนด

2) โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยกระบวนการวิจัย การผลิต การพัฒนานวัตกรรม การสร้างสรรค์เผยแพร่ เรียนรู้ และถ่ายทอดแก่สังคม

3) โครงการหรือกิจกรรมที่เพิ่มคุณค่าหรือมูลค่างานสร้างสรรค์ต่อสังคม

4) โครงการหรือกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับมาตรการส่งเสริมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดแนวทางหรือลักษณะของโครงการหรือกิจกรรม รวมทั้งระยะเวลาการเปิดรับโครงการหรือกิจกรรมที่จะให้การสนับสนุนในแต่ละปีต่อสาธารณะ

หมวด 3 การเสนอโครงการหรือกิจกรรมเพื่อขอรับการสนับสนุน

ข้อ 13 ให้ผู้ขอรับการสนับสนุนเสนอโครงการหรือกิจกรรมตามข้อ 12 ยื่นคำขอพร้อมทั้งรายละเอียดโครงการหรือกิจกรรมและงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนต่อสำนักงาน ตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 14 โครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนต้องแสดงรายละเอียด การดำเนินงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งเป้าหมาย ผลลัพธ์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ต้องเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ข้อ 15 ผู้ขอรับการสนับสนุนต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนโดยตรง

ข้อ 16 ผู้ขอรับการสนับสนุนต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และพันธสัญญาหรือข้อตกลงตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 4 การพิจารณาอนุมัติโครงการหรือกิจกรรม

ข้อ 17 เมื่อสำนักงานได้รับคำขอรับการสนับสนุนตามข้อ 13 แล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบแบบคำขอรับการสนับสนุนข้อมูลเอกสารและหลักฐานภายในสามสิบวันนับจากวันรับแบบคำขอ กรณีที่เอกสารและหลักฐานไม่ครบถ้วนตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด ให้สำนักงานแจ้งผู้ขอรับการสนับสนุนปรับปรุงแก้ไข ให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้ขอรับการสนับสนุนไม่ประสงค์จะขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

ข้อ 18 เมื่อสำนักงานดำเนินการตรวจสอบแบบคำขอและข้อมูลเอกสารรวมทั้งหลักฐาน ตามข้อ 13 และข้อ 14 แล้วให้จัดทำรายละเอียดเพื่อนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการพิจารณา

ข้อ 19 ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการเพื่อทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองโครงการหรือกิจกรรม และคณะอนุกรรมการพัฒนาโครงการเพื่อทำหน้าที่พัฒนาโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุน

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการหรือกิจกรรมนั้นมีความสมบูรณ์ ครบถ้วนสมควรได้รับการสนับสนุน ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบ

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการพิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการหรือกิจกรรมใดสมควรได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์ ให้ส่งต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาโครงการเพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนา หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร และเมื่อคณะอนุกรรมการพัฒนาโครงการดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานผลต่อคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการ

เมื่อคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการพิจารณารายงานผลตามวรรคสามแล้ว เห็นว่าโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนมีความครบถ้วนสมบูรณ์สมควรให้การสนับสนุน ให้รายงานต่อคณะกรรมการทราบก่อนเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 20 เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาและมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติการขอรับการสนับสนุนแล้วให้ผู้จัดการแจ้งผลการพิจารณาแก่ผู้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะอนุกรรมการมีมติ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ข้อ 21 ในกรณีที่ผู้ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนได้รับหนังสือแจ้งผลการอนุมัติแล้วให้ทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ในกรณีที่ไม่มีมาทำสัญญา ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิการขอรับการสนับสนุน

ข้อ 22 การเบิกจ่ายเงินกองทุนสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

หมวด 5 การติดตามและประเมินผล

ข้อ 23 ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนไปแล้ว ต้องรายงานความก้าวหน้าเพื่อประโยชน์ในการประเมินผลของโครงการหรือกิจกรรมต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานกำหนด และต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการกลั่นกรอง และคณะกรรมการพัฒนาโครงการ หรือผู้จัดการเข้าตรวจสอบการดำเนินงานรวมถึงเอกสารและหลักฐานอื่นตามที่ได้รับการสนับสนุน

ข้อ 24 ให้สำนักงานจัดทำทะเบียนผู้ที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุน เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินของกองทุน

ข้อ 25 ให้คณะกรรมการหรือผู้จัดการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเพื่อติดตามและประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน

ข้อ 26 ในกรณีที่ผู้ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนไม่ดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรม และเงื่อนไขในสัญญา ให้สำนักงานรายงานผลต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาดำเนินการเป็นกรณีๆ ไปหากผู้ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนนำเงินไปใช้นอกเหนือจากสัญญา หรือดำเนินการล่าช้าเกินควรแก่กรณี ผู้จัดการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ โดยให้ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนคืนหรือชดใช้เงินตามเงื่อนไขในสัญญาภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน

ข้อ 27 ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมเสนอต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 28 การรายงานตามข้อ ๒๗ ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 เพื่อทราบด้วย

นอกจากนี้ ยังมีข้อบังคับอื่น ๆ อีกจำนวน 6 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับ การรวบรวมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและพัฒนาโครงการ นอกจากนี้ให้ยกเลิกและแก้ไข

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ข้อความบางส่วนในข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560 ได้แก่ ข้อ 5 6 7 9 18 19 และ 23 ตามลำดับ

2. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับ การให้ยกเลิกข้อบังคับ ข้อ 10 ในข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560 คือ “ผู้ขอรับการสนับสนุนตามข้อ 7 (1) และข้อ 8 จะต้องไม่มีผู้ที่เป็นกรรมการกรรมการประเมิณผลการดำเนินงานของกองทุน อนุกรรมการบริหารกองทุน ที่ปรึกษา หรืออนุกรรมการ ตามมาตรา 21 (13) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้าง ของสำนักงาน”

3. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับ การให้ยกเลิกความในข้อ 12 แห่งข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560

4. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับ ในยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้ขอรับการสนับสนุน” ในข้อ 3 แห่งข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560

5. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับ การให้ยกเลิกและแก้ไขข้อความในข้อ 12 แห่งข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561

6. ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564 มีสาระสำคัญ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

เกี่ยวกับ การค้าประกันการผู้ที่ได้รับเงินสนับสนุนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จะต้องให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้แทน โดยชอบธรรม ทำสัญญาค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้ทุนสนับสนุน

6) แผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561 – 2565

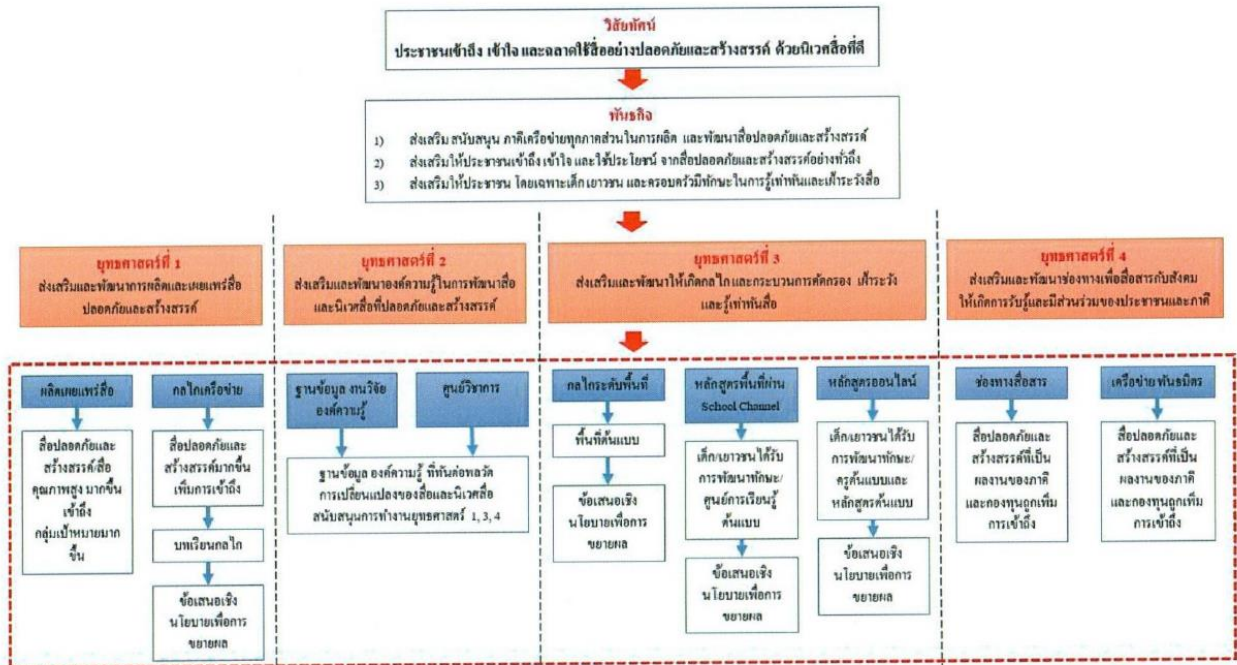
ในแผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561 – 2565 ได้ระบุถึงเป้าหมายของแผนที่สำคัญไว้ว่า “ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้เพิ่มขึ้น ได้เรียนรู้ พัฒนาตนเองและครอบครัว พัฒนางานและเกิดความเข้าใจสังคมที่แตกต่าง หลากหลาย สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์” โดยในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ 1 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ 2 ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาสื่อและนิเวศสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ 3 ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกลไก และกระบวนการคัดกรอง เฝ้าระวัง และการรู้เท่าทันสื่อ

ยุทธศาสตร์ 4 ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางเพื่อสื่อสารกับสังคม ให้เกิดการรับรู้และมีส่วนร่วมของประชาชน

นอกจากนี้ ตามแผนยุทธศาสตร์ระบุถึงเป้าประสงค์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวมระยะ 5 ปีไว้ ดังนี้

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

1. มีฐานข้อมูลความรู้ และนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุน และ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการผลิตสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์
2. เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายระดับชาติและระดับท้องถิ่น ที่ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นเจ้าของเรื่องในการพัฒนาเพื่อให้เกิดสังคมที่มีสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
3. เกิดกลไก ภาควิชา เครือข่ายที่ร่วมขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และการเฝ้าระวังและรู้เท่าทันสื่อ ที่มีการดำเนินงานและมีผลงานที่เด่นชัด
4. องค์กร และบุคลากรผู้ผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์มีจำนวนและความหลากหลายมากขึ้น
5. ประชาชน โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีความรู้และทักษะในการเฝ้าระวังและรู้เท่าทันสื่อเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าว นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนงาน/ กิจกรรม/ โครงการในแต่ละปี ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ 5 ปี

2.2 การดำเนินการของกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

1) ที่มาของกองทุน

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 21, ก หน้า 30 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 26 มีนาคม 2558 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2558 เป็นต้นไป ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการผลิต พัฒนาและเผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดีของเด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2) ขั้นตอนและหลักเกณฑ์การขอเงินจากกองทุน

ผู้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) บุคคลธรรมดา
- 2) นิติบุคคล
- 3) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน หรือองค์กรสาธารณประโยชน์

โดยโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 ซึ่งได้ระบุไว้ในส่วนที่ 2.1.1 และจะต้องเป็นโครงการหรือกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตหรือการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการผลิตหรือพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
2. โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยกระบวนการวิจัย การผลิต การพัฒนานวัตกรรม การสร้างสรรค์เผยแพร่ เรียนรู้ และถ่ายทอดแก่สังคม
3. โครงการหรือกิจกรรมที่เพิ่มคุณค่าหรือมูลค่างานสร้างสรรค์ต่อสังคม
4. โครงการหรือกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับมาตรการส่งเสริมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

3) โครงสร้างสำนักงานและโครงสร้างการบริหาร

จากแผนภาพด้านล่างแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างการบริหารงานของกองทุน ซึ่งประกอบไปด้วย โครงสร้างบริหารและโครงสร้างสำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 ชุด คือ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และมีคณะอนุกรรมการย่อยอีก 7 คณะ ได้แก่

1. คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพัฒนาโครงการ
3. คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์
5. คณะอนุกรรมการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมสื่อการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
6. คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
7. คณะอนุกรรมการตรวจสอบภายใน

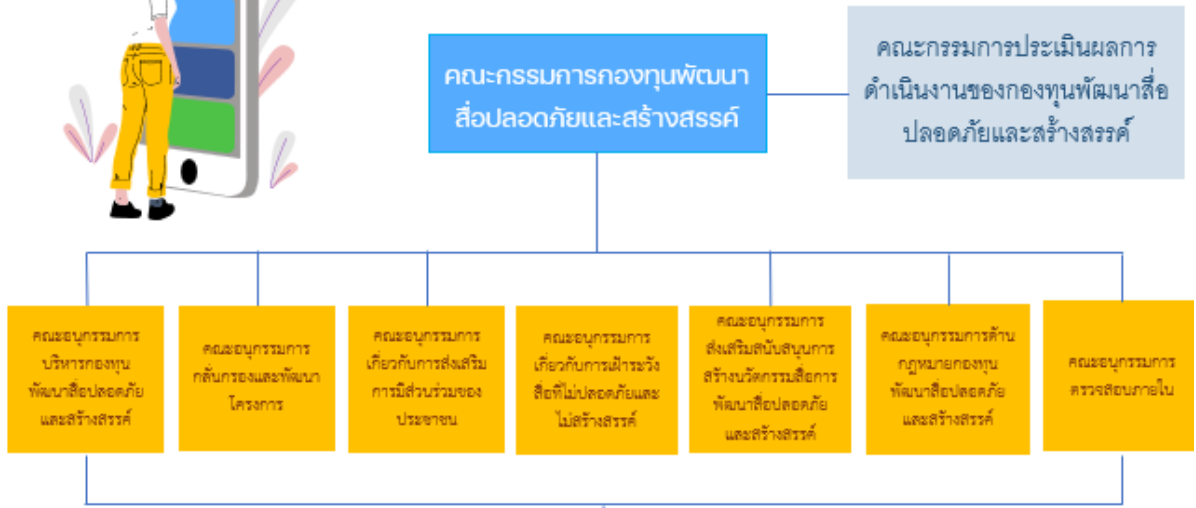
ทั้งนี้ ภายใต้คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และคณะอนุกรรมการตรวจสอบภายใน ยังมีสำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ทำหน้าที่ดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ ของกองทุน รวมทั้ง คณะอนุกรรมการเหล่านี้มีอำนาจในการตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อดำเนินงานภายใต้ คณะอนุกรรมการในแต่ละชุด

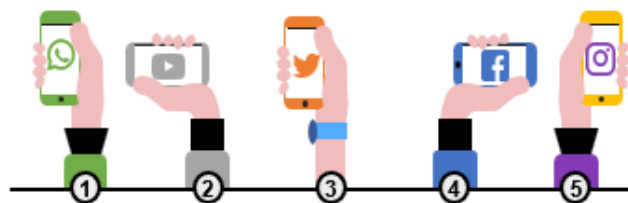
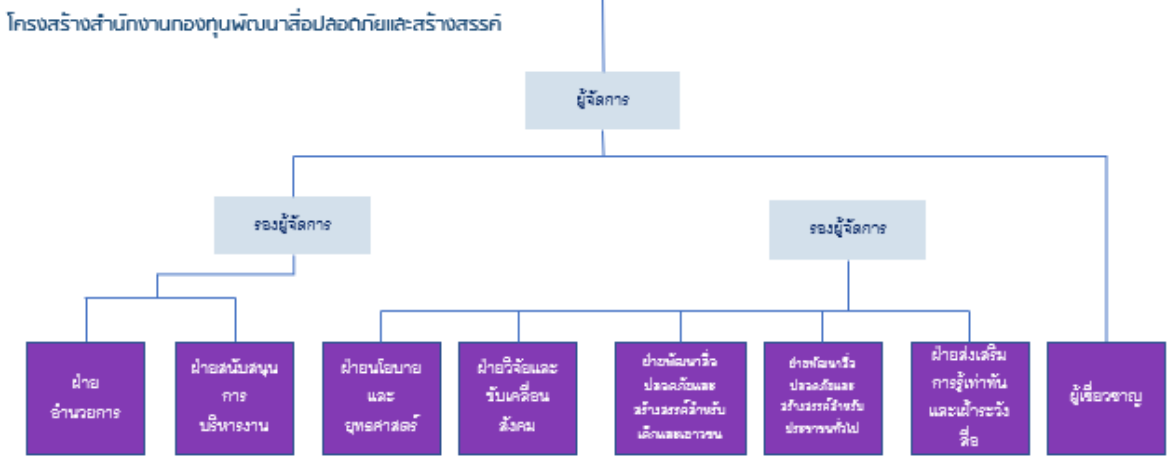
กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

โครงสร้างบริหาร

สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ที่มา : เว็บไซต์สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ <https://www.thaimediafund.or.th/our-structure/>

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ตามข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยส่วนงานภายในของสำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561 กำหนดให้มีการส่วนงานภายในของสำนักงานและกำหนดขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายอำนวยการ
2. ฝ่ายสนับสนุนการบริหาร
3. ฝ่ายนโยบายยุทธศาสตร์
4. ฝ่ายวิจัยและขับเคลื่อนสังคม
5. ฝ่ายพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน
6. ฝ่ายพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับประชาชน
7. ฝ่ายส่งเสริมและการรู้เท่าทันสื่อ
8. ฝ่ายตรวจสอบภายใน

4) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. 2551 กับพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ตามมาตรา 5 แห่ง พรบ. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้ระบุวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ไว้โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ ในการรณรงค์ ส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้และการสร้างนวัตกรรม และสนับสนุนการพัฒนาสื่อ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตสื่อ การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ ในกลุ่มเด็กและเยาวชน การมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันผลิตสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์และทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง รวมทั้ง มีการระบุถึงอำนาจของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ไว้ใน มาตรา 21 เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามมาตรา 5

2.3 ผลการดำเนินงานของกองทุน

2.3.1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 -2564

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ใช้แนวทางการประเมินจากรอบตัวชี้วัดของกรมบัญชีกลาง โดยอิงจากรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลาง ประจำปีบัญชี 2562 มาใช้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการเงิน
2. ด้านการสนองผลประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. ด้านการปฏิบัติการและบริหารจัดการกองทุน

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

4. ด้านบทบาทการบริหารของคณะกรรมการกองทุนฯ และอนุกรรมการบริหารกองทุน

แม้ว่าผลการดำเนินงานของกองทุนจะผ่านเกณฑ์ตามหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนของกรมบัญชีกลางแต่ก็ไม่ถือว่าอยู่ในระดับที่ดีมาก เมื่อพิจารณาถึงผลการประเมินในระดับตัวชี้วัดพบว่า

ด้านการเงิน	ในตัวชี้วัด 1.1 ร้อยละการสนับสนุนทุนของกองทุนฯ ผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 72.78 ในตัวชี้วัด 1.2 ร้อยละการใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายที่ได้รับอนุมัติ คิดเป็นร้อยละ 70.49 ซึ่งไม่เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายที่วางไว้
ด้านการสนองผลประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ในตัวชี้วัด 2.2 ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานสนับสนุนการให้ทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งผลการดำเนินงานคิดเป็น 3.40 คะแนน
ด้านบทบาทการบริหารของคณะกรรมการกองทุนฯ และอนุกรรมการบริหารกองทุน	ในตัวชี้วัด 4.2 การอนุมัติ การสนับสนุนโครงการ กิจกรรม ของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนฯ มีผลการดำเนินงาน เท่ากับ 3.00 ซึ่งพบว่าสาเหตุที่ได้คะแนนน้อยในส่วนนี้เกิดจากการใช้เวลาในการกลั่นกรองข้อเสนอโครงการ โดยใช้เวลาในการพิจารณา 2 รอบ เฉลี่ย 101 วัน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีกรอบและหลักเกณฑ์การประเมินที่แตกต่างไปจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยคณะกรรมการประเมินผลฯ ได้นำแนวคิดทฤษฎีการประเมินผล Balanced Scorecard (BSC) แนวทางและวิธีการประเมินประสิทธิภาพรอบการประเมินองค์การมหาชน ประจำปี 2564 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กรอบการประเมิน กรอบหลักเกณฑ์การประเมินการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปี 2564 ของกรมบัญชีกลาง และวัตถุประสงค์การจัดตั้งตามพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558 และแผนการดำเนินงาน แผนการเงิน และงบประมาณ ประจำปี 2564 มาใช้ในการกำหนดกรอบหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินผลในคุณภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์ความสำเร็จของการดำเนินงานของกองทุนฯ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ 1. มิติด้านประสิทธิผล ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 2.7500 คะแนน 2. มิติด้านประสิทธิภาพ ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 0.8105 คะแนน 3. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 0.4770 คะแนน และ 4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 0.7400 คะแนน รวมเป็น 4.7775 คะแนน

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

จะเห็นได้ว่า ด้านประสิทธิผลได้รับคะแนนการประเมินมากที่สุดและเป็นด้านที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด คือ ร้อยละ 55 ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัด 1.1 จำนวนสื่อที่มีคุณภาพและถูกใช้ประโยชน์ ตัวชี้วัด 2.2 จำนวนงานวิจัย หรือนวัตกรรมที่ถูกใช้ประโยชน์ และตัวชี้วัด 1.3 จำนวนผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ยังคงใช้กรอบและหลักเกณฑ์การประเมินเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งผลการดำเนินงานทั้ง 4 มิติ คือ 1. มิติด้านประสิทธิผล ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 2.7500 คะแนน 2. มิติด้านประสิทธิภาพ ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 1.0686 คะแนน 3. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 0.5000 คะแนน และ 4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร ได้คะแนนถ่วงน้ำหนัก 0.7400 เท่ากันกับปี 2563 คะแนน รวมเป็น 4.7985 คะแนน

ภาพรวมผลการประเมินผลของการคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จากคะแนนเต็ม 5

ภาพรวมผลการประเมินผลของการคณะกรรมการ ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์

2.3.2 ภาพรวมการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564

ล้านบาท

ปี	งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ (ลบ.)	งบที่ใช้ดำเนินงาน (ลบ.)	เบิกจ่าย		คงเหลือ
ปี 2562	571.90		186.45	32.60%	385.45
ปี 2563	539.63	530.00	451.54	85.20%	78.46
ปี 2564	588.86	586.86	554.17	94.43%	32.69

ที่มา : รายงานประจำปีกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

จากตารางสรุปภาพรวมการใช้จ่ายงบประมาณ ในช่วงปี 2562 – 2564 พบว่า ในปีงบประมาณ 2562 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้อนุมัติแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานจำนวน 571.89 ล้านบาท เบิกจ่าย จำนวน 186.45 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 32.60 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้รับอนุมัติจำนวน 539.63 ล้านบาท เป็นงบที่ใช้ในการดำเนินงาน จำนวน 530 ล้านบาท เบิกจ่าย จำนวน 451.54 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 85.20 และ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้รับอนุมัติจำนวน 588.86 ล้านบาท เป็นงบที่ใช้ในการดำเนินงาน จำนวน 586.86 ล้านบาท เบิกจ่าย จำนวน 554.17 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 94.43

ในส่วนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นั้น ผลการเบิกจ่ายอยู่ในระดับต่ำอันเนื่องมาจากเป็นปีที่อยู่ในช่วงเริ่มก่อตั้งกองทุนฯ ทำให้เกิดปัญหาในการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ทันเวลา ประกอบกับ ในช่วงแรก ๆ ของการก่อตั้งกองทุนฯ อาจจะมีปัญหาในเรื่องของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้อบังคับ ๆ ทำให้มีงบประมาณคงค้างในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 385.45 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากแผนการใช้จ่ายงบประมาณซึ่งตั้งไว้ที่ 292.13 ล้านบาท และมีการเบิกจ่าย จำนวน 186.45 ล้านบาท ทำให้ผลการเบิกจ่าย คิดเป็นร้อยละ 63.82 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามกรอบการประเมินตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้

2.3.3 การสนับสนุนทุน ปีงบประมาณ 2562-2564

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้ออกข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560 และเริ่มให้การสนับสนุนทุนตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยแบ่งประเภทผู้ได้รับการสนับสนุนทุนออกเป็นประเภทเชิงยุทธศาสตร์และประเภทเปิดรับทั่วไป

ล้านบาท

	ประเภทเชิงยุทธศาสตร์			ประเภทเปิดรับทั่วไป			ประเภทความร่วมมือ		ประเภทผู้รับทุนเดิม	ประเภทเด็กและเยาวชน
	2562	2563	2564	2562	2563	2564	2563	2564	2564	2564
กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	202	180	180	203	90	90	30	30	30	40
จำนวนเงินที่ยื่นเสนอ	2,159.42	3,650.88	3,311.00	2,431.93	2,006.10	2,758.00	103.2	204.73	308	309
จำนวนเงินที่ยื่นอนุมัติ	202	180	138.02	203	89.2	82	15.77	20.43	27.84	22.02
จำนวนโครงการที่ยื่นเสนอ	474	824	511	660	619	802	17	29	106	167
จำนวนโครงการที่อนุมัติ	68	48	40	81	39	50	8	5	12	39
สัดส่วนโครงการที่ขอ/อนุมัติ	14.35%	5.83%	7.83%	12.27%	6.30%	6.23%	47.06%	17.24%	11.32%	23.35%

ที่มา: รายงานประจำปีกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ต่อมาเพื่อให้การจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ 2558 นั้น จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับและได้กำหนดประเภทการให้ทุนสนับสนุนเพิ่มเติม โดยตาม “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563” ได้กำหนดให้มีโครงการประเภทหน่วยงานความร่วมมือ (Collaborative Grant) และ “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564” ได้กำหนดให้มีโครงการประเภทส่งเสริมและสนับสนุนเด็กและเยาวชนและโครงการประเภทผู้รับทุนเดิมเพิ่มเติมขึ้นมา

2.3.4 งบแสดงฐานะทางการเงินของกองทุน รายการเงินสดและเงินฝากธนาคาร และรายได้อื่น ๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2564

	2562	2563	2564
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	511.5527	620.3577	613.7845
เงินฝากสถาบันการเงิน	511.5527	613.1875	609.3015
เงินฝากคลัง	-	7.1702	4.4287
รายได้อื่น			
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงิน	1.3207	1.8742	1.6403
รายได้เงินรับคืนโครงการ	6.1157	3.1876	11.1415

จากการศึกษางบแสดงฐานะทางการเงินของกองทุน ตั้งแต่ปี งบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กองทุนฯ มีเงินฝากสถาบันการเงินประเภทออมทรัพย์ จำนวน 511.5527 ล้านบาท มีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 1.3207 ล้านบาท และเงินรับคืนจากโครงการ 6.1157 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กองทุนฯ มีเงินฝากสถาบันการเงินประเภทออมทรัพย์ จำนวน 613.7845 ล้านบาท มีเงินฝากคลัง จำนวน 7.1702 ล้านบาท รวมเงินสดและเงินฝากธนาคารทั้งสิ้น 620.3577 ล้านบาท และมีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 1.8742 ล้านบาท และเงินรับคืนจากโครงการ 3.1876 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กองทุนฯ มีเงินฝากสถาบันการเงินประเภทออมทรัพย์ จำนวน 609.3015 ล้านบาท มีเงินฝากคลัง จำนวน 4.4830 ล้านบาท รวมเงินสดและเงินฝากธนาคารทั้งสิ้น 613.7845 ล้านบาท และมีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 1.6403 ล้านบาท และเงินรับคืนจากโครงการ 11.1415 ล้านบาท

ส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ

3.1 ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ เรื่อง “กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์” ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด กฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของกองทุนฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 ซึ่งได้จัดทำไว้ในส่วนที่ 2 มาทำการวิเคราะห์ และประมวลผล เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด ของการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่ทางเลือกในการจัดทำงานงบประมาณและแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานต่อไป

3.1.1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาการการกองทุน

จากการศึกษาหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระยะเวลาที่ใช้ในการขอทุนนั้นค่อนข้างซับซ้อนและใช้เวลานาน โดยเริ่มจากรับคำร้อง แล้วส่งต่อไปยังคณะกรรมการกลั่นกรองและพัฒนาโครงการเพื่อพิจารณา หลังจากนั้นจึงรายงานต่อคณะกรรมการกองทุนฯ แล้วจึงเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ อย่างเช่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่าการพิจารณาโครงการมี 2 รอบ เฉลี่ยเท่ากับ 101 วัน (ประมาณ 3 เดือนครึ่ง) ส่งผลให้เบิกจ่ายงบประมาณไม่ทันในปีงบประมาณนั้น

นอกจากนี้ พบว่า ตามข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ฉบับที่ 7 ได้มีการระบุข้อความเกี่ยวกับการค้าประกันสัญญาเพิ่มเติมว่า หากผู้ขอรับสนับสนุนมีอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ในวันที่ทำสัญญาให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้แทนโดยชอบธรรม ทำสัญญาค้าประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้ทุนสนับสนุน ซึ่งจากเดิมนั้น ในข้อ 21 ได้ระบุไว้เพียงว่า ในกรณีที่ผู้ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนได้รับหนังสือแจ้งผลการอนุมัติแล้วให้ทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ในกรณีที่ผู้ไม่มาทำสัญญา ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิการขอรับการสนับสนุน

ข้อสังเกต สาเหตุที่มีการเพิ่มผู้ค้าประกันการรับทุนในเด็กที่อายุต่ำกว่า 20 ปี เนื่องจากเหตุผลใด เมื่อมีผู้รับเงินไปแล้วไม่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ขอไว้หรือไม่ หน่วยงานมีแนวทางหรือแผนรับมือความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในลักษณะนี้หรือไม่ อย่างไร

3.1.2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกองทุน

จากแผนภาพโครงสร้างของกองทุนฯ ในข้อ 2.1.2 ข้อ 3) แสดงให้เห็นถึงลำดับชั้นของการบริหาร โดยมีคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์เป็นลำดับชั้นแรก ลำดับต่อมาเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ทั้ง 7 คณะ ซึ่งมาตรา 21(13) ของ พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ 2558 ได้ให้อำนาจในการแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการเพิ่มเติมได้ ตามที่เห็นสมควร และลำดับสุดท้ายถือได้ว่าเป็นหน่วยปฏิบัติ คือ สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานเป็นผู้บริหารสูงสุด นอกจากนี้ภายใต้คณะอนุกรรมการในแต่ละชุดสามารถตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการได้อีก ยิ่งทำให้โครงสร้างการบริหารงานมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ จากการศึกษารายงานประจำปีของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564 คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกองทุน ซึ่งเป็นความเห็นในลักษณะเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่า กองทุนยังมีปัญหาเชิงโครงสร้างการบริหารอยู่ ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กระบวนการทำงานเกิดความล่าช้า

3.1.3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของภารกิจ

1) จากการศึกษาเปรียบเทียบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ 2558 พบว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติมีความคล้ายคลึงกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถี่กลงไป พบว่าคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติดำเนินงานในเชิงนโยบายระดับประเทศ การกำหนดยุทธศาสตร์ ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ต่อคณะรัฐมนตรี รวมถึง การเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย แนวทางการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งแสดงตามตารางด้านล่าง

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

คณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกองทุนให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 5 อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง (มาตรา 21)

คณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. 2551 มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (ข้อบังคับ ข้อ 5)

1. กำหนดนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
2. ออกประกาศกำหนดลักษณะของสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์
3. กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและสร้างทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้ง เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม
4. กำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังสื่อตามมาตรา 5 (3)
5. กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งภาคเอกชน ในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
6. ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุน
7. ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
8. ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
9. ออกข้อบังคับว่าด้วยการคัดเลือกผู้จัดการ การปฏิบัติงานและการมอบอำนาจของผู้จัดการ
10. ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงาน การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุและทรัพย์สินของสำนักงาน และการตรวจสอบภายในของกองทุน
11. ออกข้อบังคับว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการของกองทุน
12. กำหนดจำนวน ตำแหน่ง ระยะเวลาจ้าง อัตราเงินเดือนและค่าจ้างเงินเดือนของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง
13. แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการเฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ คณะอนุกรรมการส่งเสริมสนับสนุน

1. เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการดำเนินงานด้านพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ต่อคณะรัฐมนตรี
2. ให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและอนุมัติเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการเพื่อดำเนินงานตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
3. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือแก้ไขกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
4. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ในการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
5. ประสานงานด้านการพัฒนาสื่อกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง
6. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
7. ติดตามและประเมินผลแผนงาน โครงการที่เสนอคณะรัฐมนตรีตาม (2) และรายงานคณะรัฐมนตรี
8. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
9. ดำเนินการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2) จากการศึกษาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และภารกิจของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และกองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมีภารกิจอีกประการที่ขับเคลื่อนงานพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ.2551 พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ต่อวัฒนธรรมและสังคมไทย แสดงให้เห็นถึงภารกิจบางส่วนของกลุ่มพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มงานภายใต้กองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม มีความทับซ้อนคล้ายคลึงอย่างมากกับภารกิจของกองทุนฯ เช่น การกำหนดแนวทางการสื่อสาร พัฒนา ขับเคลื่อน ประชาสัมพันธ์และให้องค์ความรู้ด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน การส่งเสริมการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งแสดงตามตารางด้านล่าง

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

อำนาจหน้าที่สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ตามมาตรา 25)

บทบาทอำนาจหน้าที่ของกองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และคณะอนุกรรมการตามมาตรา 21 (13)
2. เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แผนการดำเนินงานประจำปี แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุน รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการของกองทุนต่อคณะกรรมการ
3. ให้คำแนะนำแก่ผู้ผลิตสื่อในการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
4. จัดทำบัญชีและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุน
5. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และคณะอนุกรรมการตามมาตรา 21 (13) มอบหมาย

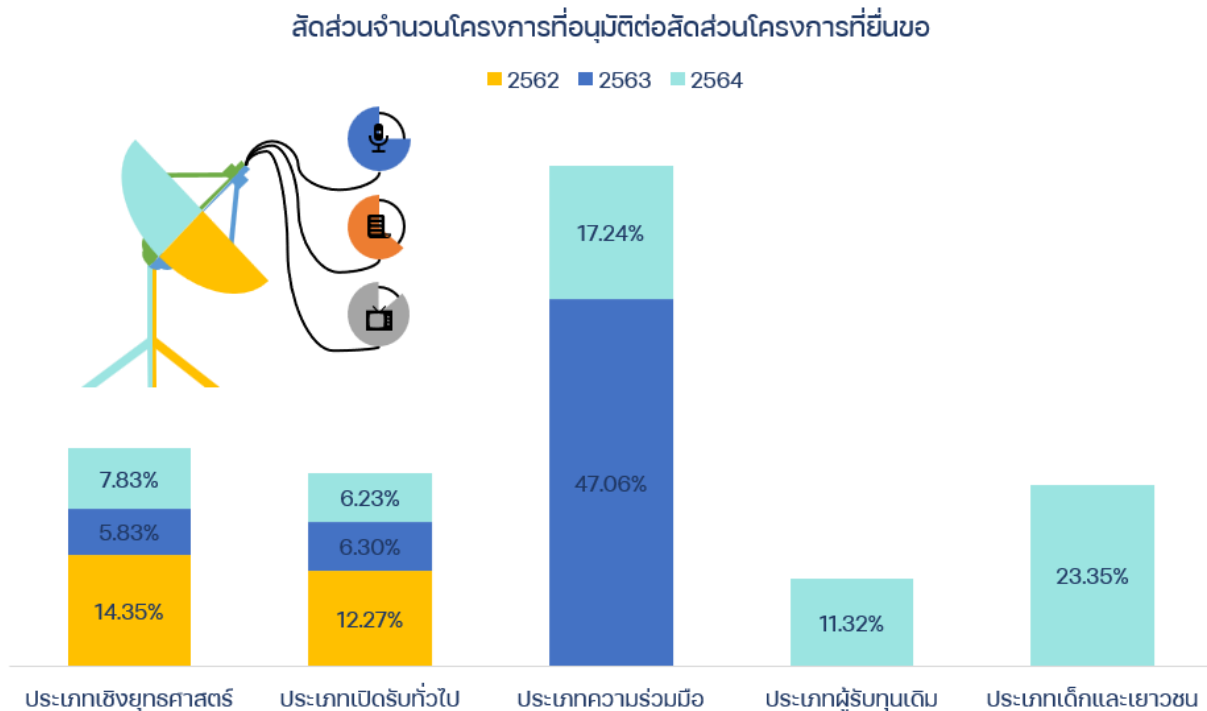
1. ศึกษา วิเคราะห์และวิจัย เกี่ยวกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะหรือปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมและพยากรณ์แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเผยแพร่หรือแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนได้ทราบรวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น
 2. เสนอแนะเชิงนโยบาย รวมถึงกำหนดและเสนอแนวทางเพื่อการสร้างและพัฒนาระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางวัฒนธรรม
 3. ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและให้ข้อมูลมาตรฐานทางวัฒนธรรมแก่หน่วยงาน องค์กรเครือข่าย และบุคลากรภาครัฐและภาคประชาชนทั่วไป
 4. ประสานงาน ตรวจสอบ และวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังให้เกิดความเหมาะสมของสื่อทุกประเภท
 5. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน โดยส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันดำเนินงานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมให้เกิดเครือข่ายและความเข้มแข็งทั้งระบบ
 6. การขับเคลื่อนงานพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย คณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ.2551 พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ต่อวัฒนธรรมและสังคมไทย
 7. ตรวจสอบและวิเคราะห์สื่อทุกประเภทเพื่อประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อ (Rating)
 8. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและสังคมไทย
 9. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย
- ภารกิจกลุ่มพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์**
1. กำหนดแนวทางการสื่อสาร พัฒนา ประชาสัมพันธ์และให้องค์ความรู้ด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน
 2. ศึกษา กำหนดและพัฒนาระบบการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อทุกประเภท
 3. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ
 4. ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ทุกคณะ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

3.1.4 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนทุน

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนทุนประเภทต่างๆ ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พบว่า ในปี 2563-2564 นั้น กองทุนมีความพยายามในการขยายขอบเขตกลุ่มผู้รับทุนให้มีความหลากหลายมากขึ้น จากเดิมมีแค่ 2 ประเภท คือ ประเภทเปิดรับทั่วไปและประเภทเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งมีมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกองทุน แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการจำแนกประเภทความร่วมมือ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีประเภทเด็กและเยาวชน และประเภทผู้รับทุนเดิมเพิ่มเติมขึ้นมา

ประมวลโดย : สำนักงบประมาณของรัฐบาล

ที่มา : รายงานประจำปีกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564

หากพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนโครงการที่ได้รับการอนุมัติต่อจำนวนโครงการที่ยื่นขออนุมัติจากกองทุน พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ 2563 – 2564 กองทุนมีแนวโน้มพิจารณาอนุมัติโครงการที่เน้นไปในทิศทางประเภทโครงการที่จำแนกเพิ่มเติม 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทความร่วมมือ ประเภทผู้รับทุนเดิม และประเภทเด็กและเยาวชน เพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มการลดการสนับสนุนทุนประเภทเชิงยุทธศาสตร์และประเภททั่วไปลง

3.1.5 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณ

จากผลการศึกษาการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนที่ 2.2.2 นั้น แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของประสิทธิภาพการเบิกจ่ายของกองทุน ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยในปี 2562 นั้น ผลการเบิกจ่ายตามงบประมาณที่ได้รับจริง

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

นั้นอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากเป็นปีแรก ๆ ของการดำเนินการก่อตั้งกองทุนฯ ขึ้นมา ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564 มีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายอยู่ในระดับที่ดี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 นั้นมีผลการเบิกจ่ายอยู่ที่ร้อยละ 85.20 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ที่ร้อยละ 94.43 ซึ่งอยู่ในแนวโน้มที่ดีขึ้นตามลำดับ

3.1.6 ผลการศึกษาเกี่ยวกับงบแสดงฐานะทางการเงิน รายการเงินสดและเงินฝากธนาคาร และรายได้อื่น ๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564

ผลการศึกษาของงบแสดงฐานะทางการเงินของกองทุน ตั้งแต่ปี งบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2564 พบว่ากองทุน มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งเป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 511.5527 ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 620.3577 ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 613.7845 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเงินฝากออมทรัพย์กับสถาบันการเงินและเงินฝากคลัง นอกจากนี้ พบว่า กองทุนยังมีรายได้จากดอกเบี้ยธนาคารในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 2563 และ 2564 จำนวน 1.3208 1.8742 และ 1.6403 ล้านบาท ตามลำดับ และเงินรับคืนโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 2563 และ 2564 จำนวน 6.1157 3.1876 และ 11.1415 ล้านบาท ตามลำดับ

ข้อสังเกต

- 1) จากหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้ระบุว่า จากเงินออมทรัพย์คงเหลือในบัญชี 613.18 ล้านบาท ส่วนหนึ่งเป็นเงินที่รอจ่ายภาระผูกพันตามสัญญาที่ไม่เกิน 1 ปี ประมาณ 420.9970 ล้านบาท และมีโครงการให้ทุนสนับสนุนที่อนุมัติแล้วอยู่ระหว่างดำเนินการทำสัญญา คิดเป็นเงินประมาณ 108.2664 ล้านบาท ดังนั้น มีเงินคงเหลือประมาณ 83.9240 ล้านบาท
- 2) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ไม่ได้มีการแสดงรายการเงินคงเหลือที่ไม่ใช่เงินภาระผูกพันตามสัญญาที่ไม่เกิน 1 ปี
- 3) เงินรับคืนจากโครงการเป็นเงินที่มาจากส่วนใด เพราะเหตุใดมีการคืนเงินในส่วนนี้

3.2 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

รายงานวิเคราะห์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสรุปให้เห็นการดำเนินงานในภาพรวม ประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการบริหารกองทุน เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะการดำเนินงานต่อไป จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุน ส่วนใหญ่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งกองทุน ฯ ตามมาตรา 5 แห่ง พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งมุ่งเน้นการรณรงค์ ส่งเสริม การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ การส่งเสริมศักยภาพผู้ผลิตสื่อ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดย

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในแต่ละปีมุ่งเน้นไปที่การให้เงินสนับสนุนทุนเพื่อให้ผู้ที่ได้รับทุนนำไปผลิตสื่อที่มีคุณภาพ และปลอดภัย ประชาชนสามารถเข้าถึงได้และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งของกองทุน

2. ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ของในการดำเนินงานของกองทุน ยังเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างการบริหารงานที่ยังมีความซ้ำซ้อน และหลายขั้นตอน ทำให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้า รวมถึงกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หลายอย่างที่ไม่เอื้อต่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน ซึ่งจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงในข้อบังคับต่าง ๆ ที่ตามมา

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3.2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการการขอทุน

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาการการขอทุน เพื่อให้การทำงานของกองทุนมีความคล่องตัวมากขึ้น และลดระยะเวลาในการขอรับทุน ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการจำแนกเขตงานและจำแนกกลุ่มทุน เพื่อให้อำนาจสำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สามารถอนุมัติโครงการบางประเภทที่มีขนาดเล็กได้ทุน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนที่ได้เสนอไว้ในรายงานผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

นอกจากนี้ ในการปรับเปลี่ยนการอนุมัติโครงการ อาจมีการติดขัดในเรื่องกฎระเบียบ กฎหมายหรือ ข้อบังคับต่างๆ หากมีความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนเรื่องดังกล่าว ก็ควรดำเนินการให้เร็วที่สุด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานมากขึ้น

3.2.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกองทุน

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับโครงสร้างของกองทุน จะเห็นได้ว่า โครงสร้างของกองทุนประกอบด้วย ลำดับชั้นหลายชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นที่เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ บางคณะกรรมการสามารถรวมเป็นภารกิจเดียวกันได้ ผู้ศึกษาเห็นว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาหลายคณะนั้น จะทำให้การดำเนินการใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้น และเป็นภาระด้านงบประมาณรายจ่ายอีกด้วย ดังนั้น จึงควรพิจารณาควรรวมหรือยุบ คณะกรรมการบางคณะที่ไม่มีความจำเป็นมากนักออกไปโดยไม่กระทบต่อภารกิจ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

การพิจารณาปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารนั้น ควรพิจารณาเป็นลำดับแรก เนื่องจากว่าคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเคยตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับโครงสร้างของกองทุนและลำดับชั้นการบริหารของกองทุนไว้ในรายงานประจำปีของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564 ซึ่งเป็นการตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในลักษณะเดียวกันใน 2 ปีติดต่อกัน สะท้อนให้เห็นว่าการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานอาจยังไม่ได้รับการแก้ไข

3.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของภารกิจ

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความซ้ำซ้อนของภารกิจ ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่าง 2 หน่วยงานหรือโอนย้ายภารกิจที่เกี่ยวข้องกับสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ของกลุ่มพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สังกัดกองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ไปให้แก่กองทุนฯ รวมทั้ง ควรมีการทบทวนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และแยกบทบาท ภารกิจด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ออกให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนระหว่างภารกิจของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 มาตรา 15 ข้อ 2 เกี่ยวกับการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียน ที่กำหนดไว้ว่า ทุนหมุนเวียนจะต้องไม่ดำเนินการใดเดียวกับหน่วยงานของรัฐที่ขอจัดตั้ง และไม่ซ้ำซ้อนกับกับหน้าที่ของหน่วยงานรัฐอื่นหรือทุนหมุนเวียนอื่นที่ดำเนินการอยู่

3.2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสนับสนุนทุน

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการสนับสนุนทุน ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีความหลากหลายของกลุ่มผู้รับทุนให้มีความหลากหลาย เช่น กลุ่มผู้ผลิตสื่อที่ต้องการพัฒนาศักยภาพ กลุ่มผู้ผลิตมีอาชีพ ครอบคลุมในหลากหลายพื้นที่ รวมถึง ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มผู้รับทุนเหล่านี้ให้ได้มากที่สุด

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

การจำแนกมิติความหลากหลายของผู้ได้รับทุนนั้น กองทุนอาจจะพิจารณาจำแนกกลุ่มผู้ได้รับทุนประเภทผู้ผลิตสื่อที่มีศักยภาพเพื่อสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มเติมขึ้นมาให้ชัดเจน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 5 ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

นอกจากนี้ กองทุนฯ อาจพิจารณาการสนับสนุนทุนที่ค้ำประกันโครงการที่ยื่นเสนอเกี่ยวกับกลุ่มผู้ที่สร้างผลกระทบเชิงบวกในวงกว้างหรือกลุ่มเสียงที่อาจจะรู้ไม่เท่าทันสื่อ เช่น โครงการที่เกี่ยวกับการรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งในปัจจุบันมีผู้สูงอายุจำนวนมากที่โดนหลอกจากมิจฉาชีพ หรือการส่งต่อข้อมูลที่ไม่เป็นความจริงผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ของกองทุนฯ ที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกลไกและกระบวนการคัดกรอง เฝ้าระวัง และรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงการพิจารณาให้ทุนสนับสนุนที่กลุ่มที่มี Soft Power ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมในยุคปัจจุบัน

3.2.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ แสดงให้เห็นถึงการขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุนฯ โดยเฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งมีงบประมาณคงเหลือ 385.45 ล้านบาท ซึ่งงบประมาณดังกล่าว จะถูกเก็บไว้เป็นเงินกองทุน ดังนั้น การขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจึงต้องพิจารณาถึงความจำเป็น และประสิทธิผลของการใช้จ่ายเป็นสำคัญ

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม. (ม.ป.ป.). **รวมพลังสื่อสร้างสรรค์สังคมไทย** [แผ่นพับ]. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์. (2563). **รายงานประจำปี 2562 กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: ดีดี พรินต์มีเดีย.
- _____. (2564). **รายงานประจำปี 2563 กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: กู๊ดเฮด พรินท์ติ้ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- _____. (2565). **รายงานประจำปี 2564 กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: กู๊ดเฮด พรินท์ติ้ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- _____. (ม.ป.ป.). **แผนยุทธศาสตร์ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561 – 2565**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- _____. (ม.ป.ป.). **โครงสร้างบริหาร**. สืบค้น 15 พฤษภาคม 2565 จาก <https://www.thaimediafund.or.th/our-structure/>
- กองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม.(ตุลาคม 2564). **การแบ่งโครงสร้างกองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม**. สืบค้น 15 พฤษภาคม 2565 จาก https://www.m-culture.go.th/surveillance/ewt_news.php?nid=1160
- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2560” (3 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนพิเศษ 96 ง, น. 6-11.
- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561” (21 มีนาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนพิเศษ 66 ง, น. 20-22.
- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561” (28 พฤษภาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนพิเศษ 122 ง, น. 14.
- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561” (3 ตุลาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนพิเศษ 246 ง, น. 32.

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563” (14 สิงหาคม 2563). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 137 ตอนพิเศษ 186 ง, น. 48.
- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564” (2 สิงหาคม 2564). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 138 ตอนพิเศษ 174 ง, น. 12-13.
- “ข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินแก่โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564” (28 ธันวาคม 2564). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 138 ตอนพิเศษ 317 ง, น. 35.
- “ประกาศคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เรื่อง กำหนดลักษณะของสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ พ.ศ. 2561” (16 กรกฎาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนพิเศษ 169 ง, น. 79.
- “พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558” (25 กันยายน 2558). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 132 ตอนที่ 92 ก, น. 1-11.
- “พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2558” (26 มีนาคม 2558). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 132 ตอนที่ 21 ก, น. 30-42.
- “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553” (19 ธันวาคม 2553). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 127 ตอนที่ 78 ก, น. 1-46.
- “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. 2551” (22 สิงหาคม 2551). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 125 ตอนพิเศษ 141 ง, น. 5-8.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, น. 1-90.

สำนักงบประมาณของรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
www.parliament.go.th/pbo

“วิเคราะห์งบประมาณอย่างมืออาชีพ เป็นกลาง และสร้างสรรค์”